

CAI 76909

VIOE
BIBLIOTHEEK

65022

INTERGEMEENTELIJKE DIENST ARCHEOLOGIE
BRUGGE & OMMELAND

Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 44
E info@raakvlak.be
www.raakvlak.be

Centrale Archeologische Inventaris
VIOE
Koning Albert II-laan 19 bus 5
1210 Brussel

Betreft: Brugge, Sint-Niklaasstraat 14, Dossiernr 05/99

Geachte,

In bijlage vindt u het verslag van prospectie in de Sint-Niklaasstraat 14 in Brugge (Dossiernr 05/99).

Met vriendelijke groeten,

Elisabeth Van Besien
Archeoloog
Raakvlak
elisabeth.van.besien@brugge.be

Brugge, Sint-Niklaasstraat 14, Dossiernr 05/99

Begin 2006 volgde Raakvlak de bouwwerkzaamheden aan het pand Sint-Niklaasstraat 14. De plaats verdient bijzondere aandacht, omdat daar de zandrug dagzoomt. Daar bevond zich de Romeinse weg, die van Oudenburg, over het latere Brugge, naar Aardenburg liep en is vermoedelijke ook de oudste bewoning te vinden. Aangezien er in de zone tussen Oude Burg en Steenstraat bovendien al behoorlijk veel bodemarchief vernield is en er slechts weinig nieuwbouwprojecten tot stand komen, is archeologisch onderzoek op deze plaats een must.

De huidige nummers 14, 16 en 18 van de Sint-Niklaasstraat werden omstreeks het einde van de 19de eeuw gebouwd op de plaats waar vroeger het Sint-Niklaasgodshuis stond. Dit was niet enkel een godshuis maar ook een hospitaal. De eerste sporen over de oprichting van een godshuis vinden we in een charter van 25 augustus 1388 terug. Het was de bedoeling om "*dat grote huus dat staet inde Mostaerdstrate twelke wilen was Eustache Beerchs gheordonneert ende ghegheven es omme daer in te wuene aerme ende verweecte liden van aelmoesenen totte zesse of meer*". Uiteindelijk werd de aanvraag voor een kapel met toren en klok goedgekeurd in 1391. In 1394 werd toestemming verleend voor de oprichting van "*eenen hospitaal ende godshuus*". Het gebouw is te herkennen op de kaart van Marcus Gerards. (Zie ook S. Gilté, Instellingenstudie en inventaris van het Sint-Niklaasgodshuis of -hospitaal 1394-1795, onuitgegeven Verhandeling, V.U.B., 1996-1997.)

De nieuwbouwwerken aan het pand Sint-Niklaasstraat 14 omvatten ook de aanleg van een kelder en parkeergarage. Een dergelijke ingreep in het bodemarchief zou volgens de strategie die Raakvlak sedert enige tijd toepast, moeten voorafgegaan worden door de volledige opgraving van het terrein. Door omstandigheden kon dit evenwel niet gebeuren. In samenspraak met bouwheer, architect en aannemer kon er gelukkig een uitgebreide werfcontrole plaatsvinden.

In een eerste fase werd de onderschoeiing van alle zijmuren opgevolgd. Vervolgens kon het uitgraven tot op een diepte van ongeveer vier meter, begeleid worden. Op verschillende plaatsen werd de aanzet van een bakstenen muur waargenomen. In een aantal gevallen ging het om muurwerk, bestaande uit bakstenen met een lengte van 28cm of meer.

In het westelijke deel van het terrein werden resten van een muur gevonden die grotendeels uit natuursteen was opgetrokken. Het muurwerk bestond uit tufsteen, een vulkanische steensoort uit het Eifelgebied, die op een laag veldsteen was gebouwd. De muur vertoonde een deuropening, die in een latere fase met baksteen was opgevuld. Eén der smeedijzeren duimen waarop de deur vermoedelijk draaide werd in situ terug gevonden. Het gebruik van natuursteen impliceert een vroege datering. Wellicht zijn de aangetroffen resten te dateren in de late twaalfde, vroege dertiende eeuw.

Bieke Hillewaert & Elisabeth Van Besien (Raakvlak)